

International Federation of the
Phonographic Industry Svenska
Gruppen

Ombud:
Advokaten Peter Danowsky
Danowsky & Partners
Box 16097
103 22 Stockholm

Ansökan om undantag från förbudet i 21 § personuppgiftslagen (1998:204), PuL

Datainspektionens beslut

Datainspektionen beslutar med stöd av 9 § personuppgiftsförordningen (1998:1191) att International Federation of the Phonographic Industry Svenska Gruppen (IFPI Svenska Gruppen) får behandla uppgifter om lagöverträdelser i enlighet med ansökan. Beslutet omfattar endast behandling av personuppgifter om de som tillgängliggör upphovsrättsligt skyddat material.

Datainspektionen beslutar att undantaget gäller tills vidare, dock längst till och med utgången av 2006.

Datainspektionen beslutar att undantaget kan återkallas om IFPI Svenska Gruppen behandlar personuppgifter på ett sätt som strider mot förutsättningarna för detta beslut.

Ansökan

IFPI Svenska Gruppen ansöker om undantag från förbudet i 21 § PuL att behandla personuppgifter avseende lagöverträdelse som innefattar brott och uppger följande.

IFPI Svenska Gruppen anser inte att den antipiratverksamhet som de har för avsikt att bedriva kommer att innebära behandling av personuppgifter enligt PuL. De faktiska möjligheterna för en organisation som IFPI Svenska Gruppen att identifiera en fysisk person bakom ett IP-nummer är begränsade, eller t.o.m. obefintliga. Det är inte rimligt att anta att IFPI Svenska Gruppen kommer ha möjlighet att få ut identiteten, eller uppgifter som möjliggör en identifiering, av personen bakom ett visst IP-nummer. Vid kontakter med Internetleverantörer har dessa konsekvent vägrat att avslöja identiteten bakom ett visst IP-nummer. Som skäl brukar anföras åtaganden gentemot kunden att inte lämna ut uppgifter till tredje man och/eller tystnadsplikten i 6 kap. 20 § lagen om elektronisk kommunikation.

För det fall Datainspektionen finner att deras förfarande kommer att innebära behandling av personuppgifter enligt PuL, anser de att verksamheten inte kommer att innebära behandling av sådana uppgifter som avses i 21 § PuL. I vart fall skall deras behandling anses vara sådan behandling som är undantagen enligt Datainspektionens föreskrifter (DIFS 1998:3). Om Datainspektionen finner att deras verksamhet kräver tillstånd enligt 21 § PuL hemställer de om att Datainspektionen meddelar ett sådant tillstånd.

IFPI Svenska Gruppen bildades i slutet av 60-talet. Dess medlemsföretag representerar tillsammans ca 95 procent av den totala skivmarknaden i Sverige. IFPI Svenska Gruppen företräder producenterna av fonogram, dvs. skivbolagen. Den främsta uppgiften är att arbeta för ett bättre rättsligt skydd för skivbolagen samt att tillvarata de rättigheter som upphovsrättslagen ger. För att kunna tillhandahålla musik via Internet krävs tillstånd från rättighetshavarna, däribland skivbolagen. Tillgängliggörande av upphovsrättsligt skyddat material genom fildelning i datornätverk utgör upphovsrättsintrång. Intrånget grundar

såväl straff- som skadeståndsansvar. Rättighetshavarnas intressen väger tyngre än den registrerades intresse av integritetsskydd. Det är av stor betydelse att rättighetshavarna har kontroll över och erhåller ersättning för ett utnyttjande. Sverige är ett av de länder som har störst problem med illegal spridning av musik via Internet. Den illegala marknaden skadar musikindustrin genom att arbetstillfällen försvinner, upphovsmän och artister förlorar ersättning samt riskkapital uteblir. Exempelvis sjönk skivförsäljningen mellan åren 2001 och 2004 med 33 procent. Ofast är det okunnighet om rådande upphovsrättsliga regler som gör att musik missbrukas på Internet. En viktig del av IFPI Svenska Gruppens verksamhet kommer därför att bestå i att informera om rättsläget.

Innan bevisinsamling påbörjas skall IFPI Svenska Gruppen bestämma vilket fildelningsnätverk som skall användas för att söka efter uppladdare. Därefter kommer de att bestämma vilken repertoar, eller vilka musikstycken, som skall letas efter. Syftet är att kunna bedöma i vilken omfattning uppladdning sker. Bevisinsamlingen kommer, i likhet med IFPI:s avdelningar i andra länder att ske genom ett välrenommerat amerikanskt företag på uppdrag av IFPI Svenska Gruppen. All behandling kommer att ske för IFPI Svenska Gruppens räkning. Det amerikanska bolaget kommer att få instruktioner m.m. från IFPI Svenska Gruppen om hur insamlandet skall ske, inbegripet upplysningar om att insamlandet måste ske på ett lagligt och korrekt sätt samt med iakttagande av god sed. Det amerikanska bolaget kommer inte på egen hand att kunna bestämma ändamålen med och medlen för behandlingen av uppgifterna. Det amerikanska bolaget kan därför sägas utgöra personuppgiftsbiträde till IFPI Svenska Gruppen.

Ett av det på marknaden allmänt tillgängliga dataprogrammen kommer att användas vid insamlingen av uppgifterna. Genom programmet kan härledas från vilken dator uppladdningen sker genom användarens IP-nummer. Det amerikanska bolaget lämnar en sammanställning av uppgifter till IFPI Svenska Gruppen. Det amerikanska bolaget kommer att spara uppgifterna i maximalt nittio (90) dagar från det att uppgifterna samlats in. Inom denna tidsperiod skall uppgifterna ha sammanställts och översänts till IFPI Svenska Gruppen. När uppgifterna översänts till IFPI Svenska Gruppen kommer det

amerikanska bolaget att radera uppgifterna. Uppgifterna är samtliga nödvändiga som bevismedel. Sammanställningen kommer att innehålla användarnamn, datum och klockslag för bevisinsamlingen, lista över de musikverk som laddats ner, lista över övriga musikverk som tillgängliggjorts i samband med nedladdningstillfället, uppgift om uppladdarens IP-nummer, fildelningsnätverket som uppladdaren varit uppkopplad mot och uppgift om ISP. Det material som sammanställs kommer inte att innebära att det skapas ett sökbart register över IP-nummer. Sammanställningen kommer enbart att syfta till att IFPI Svenska Gruppen skall ha möjlighet att ta tillvara rättighetshavarnas intresse av att deras verk inte olovligen tillgängliggörs på Internet.

IFPI Svenska Gruppen har för avsikt att inleda med att skicka ett, eller flera, informationsbrev till aktuell ISP. Breven kommer att innehålla en uppmaning till aktuell Internetleverantör att vidta erforderliga åtgärder för att intrånget skall upphöra, exempelvis att vidarebefordra brevet till innehavaren av det specifika IP-numret. För närvarande uppskattar IFPI Svenska Gruppen att det kommer att skickas ett hundratal informationsbrev per vecka. Upphör inte den aktuella användaren med att tillgängliggöra upphovsrättsligt skyddade verk kan IFPI Svenska Gruppen komma att göra en polisanmälan. Polisanmälan kan också komma att ske vid särskilt grova överträdelser av upphovsrättslagen, utan att ett varningsbrev först skickas genom en ISP. För det fall IFPI Svenska Gruppen inte gör en polisanmälan kommer uppgifterna att sparas i maximalt sex månader från det att uppgifterna inkommit från det amerikanska bolaget. Om en polisanmälan sker kommer IFPI Svenska Gruppen att överlämna samtliga uppgifter till polisen i samband med anmälan. En polisanmälan kommer att ske inom sex månader från det att IFPI Svenska Gruppen erhållit informationen från det amerikanska bolaget. Efter att en polisanmälan har skett kommer de insamlade och bearbetade uppgifterna att sparas av IFPI Svenska Gruppen till dess ärendet slutligen har avgjorts. Därefter kommer uppgifterna omedelbart att raderas av IFPI Svenska Gruppen. För närvarande uppskattar IFPI Svenska Gruppen att det kommer att ske ett hundratal polisanmälningar per år.

Skadeståndsanspråk kommer huvudsakligen att framställas i de fall där en polisanmälan sker. IFPI Svenska Gruppen kan också komma att framställa ersättningsanspråk utan samband med en eventuell polisanmälan. En sådan framställan kommer att ske inom sex månader från det att IFPI Svenska Gruppen erhållit uppgifterna från det amerikanska bolaget. För närvarande uppskattar IFPI Svenska Gruppen att det inte kommer att framställas fler än ett hundratal ersättningsanspråk per år.

IFPI Svenska Gruppens verksamhet kommer att uppfylla de grundläggande kraven i 9 § PuL och verksamheten kommer att vara tillåten vid en intresseavvägning enligt 10 § f) PuL. IFPI Svenska Gruppens behandling av IP-nummer kommer inte att beröra den/de som inte medvetet tillgängliggör upphovsrättsligt skyddat material. Någon risk för att behandlingen medför att oskyldiga utpekats såsom intrångsgörare finns inte.

Skäl för beslutet

En första fråga är om IFPI Svenska gruppens behandling av IP-nummer dels omfattar personuppgifter enligt PuL, dels om uppgifterna avser lagöverträdelse enligt 21 § PuL. Dessa frågor har prövats av Datainspektionen i ett ärende som gällde Antipiratbyråns behandling av IP-nummer i syfte spåra olovligt tillgängliggjort upphovsrättsligt skyddat material på Internet (beslut den 8 juni 2005, dnr 593-05). Datainspektionen gjorde följande bedömning i det ärendet.

Fråga om Antipiratbyråns behandling av personuppgifter

Enligt 3 § personuppgiftslagen avses med personuppgifter *all slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person som är i livet*. Enligt punkt 26 i ingressen till EG-direktivet ska man för att avgöra om en person är identifierbar beakta alla hjälpmedel som i syfte att identifiera vederbörande rimligen kan komma att användas antingen av den personuppgiftsansvarige eller av någon annan person. Av förarbetena till den svenska personuppgiftslagen framgår bl.a. följande. Det krävs bara att en fysisk person kan identifieras med hjälp av informationen, inte att den personuppgiftsansvarige själv ska förfoga över samtliga uppgifter som gör identifieringen möjlig. När det gäller uppgift om s.k. nätnodsadresser och liknande "elektroniska identiteter" kan sådana uppgifter om användarna ofta hänföras till en individ med hjälp av uppgifter som användarens Internetleverantör har tillgång till. I vissa fall kan uppgifter direkt hänföras till en så begränsad grupp

personer, t.ex. en handfull personer med tillgång till en och samma dator eller nätanslutning, att en enskild individ med hjälp av andra uppgifter enkelt kan identifieras, och att uppgifterna då får betraktas som personuppgifter.

Datainspektionen konstaterar att en uppgift om IP-nummer kan vara en personuppgift i personuppgiftslagens mening, men att en bedömning får göras i varje enskilt fall.

Fråga om Antipiratbyrån behandlar uppgifter om brott m.m.

Enligt 21 § personuppgiftslagen är det förbjudet för andra än myndigheter att behandla personuppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott. Av förarbetena till personuppgiftslagen framgår bl.a. följande. En uppgift om att någon har eller kan ha begått något visst brott utgör en uppgift om lagöverträdelse, även om det inte finns någon dom eller motsvarande beträffande brottet.

Datainspektionen bedömer att Antipiratbyrån genom sin användning av IP-nummer och övrig information behandlar uppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott i den mening som avses i 21 § personuppgiftslagen. Utgångspunkten är därför att behandlingen är förbjuden.

Utan hinder av förbudet i 21 § personuppgiftslagen får sådana personuppgifter behandlas om behandlingen avser endast enstaka uppgift som är nödvändig för att rättsliga anspråk skall kunna fastställas, göras gällande eller försvaras i ett enskilt fall (Datainspektionens föreskrifter, DIFS 1998:3 punkten d).

Datainspektionen bedömer att Antipiratbyråns behandling av uppgifter om bl.a. IP-nummer, varken när det gäller inom ramen för utskick av abuse-brev eller vid polisanmälan, omfattas av undantaget i fråga.

Datainspektionen finner, i likhet med den bedömning som inspektionen gjort när det gäller Antipiratbyråns behandling av IP-nummer, att även IFPI Svenska Gruppens behandling omfattas av PuL:s tillämpningsområde, att behandlingen avser lagöverträdelser enligt 21 § PuL och att behandlingen inte omfattas av undantaget i Datainspektionens föreskrifter.

Enligt 21 § PuL är det förbjudet för andra än myndigheter att behandla personuppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden. Av 9 § personuppgiftsförordningen (1998:1191) framgår att

Datainspektionen får meddela föreskrifter om undantag från förbudet i 21 § PuL. Datainspektionen får också i enskilda fall besluta om undantag från förbudet.

När det gäller Datainspektionens möjlighet att besluta om undantag anges i förarbetena till PuL (se SOU 1997:39 s. 379) som exempel den behandling av uppgifter om t.ex. brottmålsdomar som privata vård- och behandlingshem kan behöva utföra för att vårda och behandla den dömda på ett effektivt sätt. Vidare nämns att det även kan vara befogat med undantag för försäkringsbolagens kravhantering eftersom det ofta är försäkringsbolagen som får betala för de ekonomiska skador som kriminalitet vållar.

Varken av ordalydelsen i 21 § PuL eller av 9 § personuppgiftsförordningen framgår närmare under vilka förutsättningar undantag kan beviljas.

Bestämmelsen i 21 § PuL har sin grund i artikel 8.5 i dataskyddsdirektivet. I artikeln anges att behandling av uppgifter om lagöverträdelse, brottmålsdomar eller säkerhetsåtgärder får utföras endast under kontroll av en myndighet eller – om lämpliga skyddsåtgärder finns i nationell lag – med förbehåll för de ändringar som medlemsstaterna kan tillåta med stöd av nationella bestämmelser som innehåller lämpliga och specifika skyddsåtgärder. I förarbetena till PuL förutsätts att undantag föreskrivs på det sätt som krävs enligt dataskyddsdirektivet när enskilda har ett befogat intresse av behandlingen och den står under tillfredsställande kontroll av en myndighet (se SOU 1997:39 s. 379).

Av bland annat ovanstående uttalanden i förarbetena, drar Datainspektionen slutsatsen att möjligheten att meddela undantag från förbudet ska utnyttjas restriktivt.

När det gäller IFPI Svenska Gruppens begäran om undantag från förbudet att behandla uppgifter om lagöverträdelse, finns ett antal faktorer, som är relevanta för prövningen. Följande omständigheter talar särskilt mot att medge undantag:

- Många Internetanvändare kan uppleva IFPI Svenska Gruppens hantering som ett otillbörligt integritetsintrång.
- Sammantaget är det fråga om en omfattande behandling av personuppgifter.
- Det finns en risk att vissa mottagare av de s.k. varningsbrevens är fullständigt oskyldiga.

Följande faktorer talar särskilt för att medge det begärda undantaget:

- IFPI Svenska Gruppen har i uppdrag av sina medlemmar att tillvarata deras intressen vid brott mot upphovsrätten.
- De aktuella personuppgifterna översänds enbart till berörd Internetleverantör eller i vissa fall till polis och domstol.
- IFPI Svenska Gruppen har beskrivit att deras behandling avser uppgifter som är allmänt tillgängliga och att behandlingen av IP-nummer inte kommer att beröra den/de som inte medvetet tillgängliggör upphovsrättsligt skyddat material.
- IFPI Svenska Gruppen identifierar inte vem som har använt ett visst IP-nummer.

Datainspektionen bedömer att IFPI Svenska Gruppen har ett befogat intresse att utföra de begärda behandlingarna av personuppgifter och de beskrivna behandlingarna får anses vara proportionerliga med hänsyn till det syfte behandlingen avser. Det är inte fråga om att upprätta ett systematiskt register över sådana Internetanvändare som misstänks syssla med otillåten fildelning och uppgifterna kommer inte att sparas längre än vad som är nödvändigt. Vidare kan konstateras att uppgifter om anknytningen mellan en IP-adress och en Internetanvändare inte tas fram av IFPI Svenska Gruppen. Slutligen bedömer Datainspektionen att det eventuella integritetsintrånget begränsas av att det enbart avser sökning i förteckningar, som i princip är tillgängliga för alla Internetanvändare, som anslutit sig till ett "fildelningsnätverk".

Datainspektionen bedömer därför att det finns förutsättningar att meddela undantag från förbudet att behandla uppgifter om lagöverträdelse. För att

säkerställa att behandlingen sker under tillfredsställande kontroll avser Datainspektionen att följa upp IFPI Svenska Gruppens verksamhet under 2006. Mot denna bakgrund och eftersom det är fråga om en omfattande behandling av uppgifter som sker med teknik i snabb utveckling och det är svårt att säkert överblicka konsekvenserna av ett undantag finner inspektionen skäl att tidsbegränsa undantaget till att gälla längst t.o.m. utgången av 2006. Beslutet om undantag kan återkallas om det visar sig att IFPI Svenska Gruppen behandlar eller kan komma att behandla personuppgifter på ett sätt som strider mot förutsättningarna för detta beslut, exempelvis att behandlingen av personuppgifter inte är i överensstämmelse med övriga bestämmelser i PuL.

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet skall ni skriva till Datainspektionen. Ange i skrivelsen vilket beslut som överklagas och den ändring som ni begär. Inspektionen måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fick ta del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas. Datainspektionen sänder överklagandet vidare till Länsrätten i Stockholms län för prövning om inspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt ni har begärt.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Göran Gräslund efter föredragning av datarådet Rolf Samuelsson.

Göran Gräslund

Rolf Samuelsson